

deSingel 1999 2000

zaterdag 9 oktober 1999

muziek

**Oswald Sallaberger | Orchestre
Léonard de Vinci**

Boulez, Ligeti, Ives, Bartók

Ongehoord | 1999-2000

James Wood | Champ d'Action
Brewaeys, Verstockt, D'Haene
zaterdag 18 september 1999

**O. Sallaberger | Orchestre Léonard de Vinci
Ligeti, Boulez, Ives, Bartók
zaterdag 9 oktober 1999**

Thomas Adès | Ensemble Modern
Janáček, Adès
zondag 16 januari 2000

Reinbert de Leeuw | Schönberg Ensemble
Asko Ensemble | Nederlands Kamerkoor
Andriessen, Stravinsky, Satie
donderdag 10 februari 2000

Peter Rundel | Koninklijk Filharmonisch Orkest
van Vlaanderen | Ictus Ensemble
Vivier, Ravel, Lindberg
vrijdag 25 februari 2000

Christopher Hogwood | Beethoven Academie
Mozart, Weill
donderdag 30 maart 2000

J. Hempel | Rotterdams Philharmonisch Orkest
Adams, Boulez
zondag 2 april 2000

Pierre Boulez | London Symphony Orchestra
Berio, Sciarrino, Schönberg
dinsdag 18 april 2000

Orchestre Léonard de Vinci
Oswald Sallaberger muzikale leiding
Pascal Gallois fagot

Pierre Boulez (1925)

Dialogue de l'ombre double

20'

- . Sigle initial
- . Strophe I
- . Transition I à II
- . Strophe II
- . Transition II à III
- . Strophe III
- . Transition III à IV
- . Strophe IV
- . Transition IV à V
- . Strophe V
- . Transition V à VI
- . Strophe VI
- . Sigle final

György Ligeti

Ramifications

8'

pauze

Charles Ives

The Unanswered Question (A cosmic Landscape)

5'

Bela Bartók

Muziek voor strijkers, percussie en celesta Sz106

30'

- . Andante tranquillo
- . Allegro
- . Adagio
- . Allegro molto

ism. **Festival van Vlaanderen Antwerpen**

inleiding door **Piet van Bockstal** . 19.15 uur . Foyer

begin concert **20.00 uur**

pauze **omstreeks 20.35 uur**

einde concert **omstreeks 21.45 uur**

teksten programmaboekje & coördinatie programmaboekje **deSingel**

druk programmaboekje **Tegendruk**

Pierre Boulez (1925)

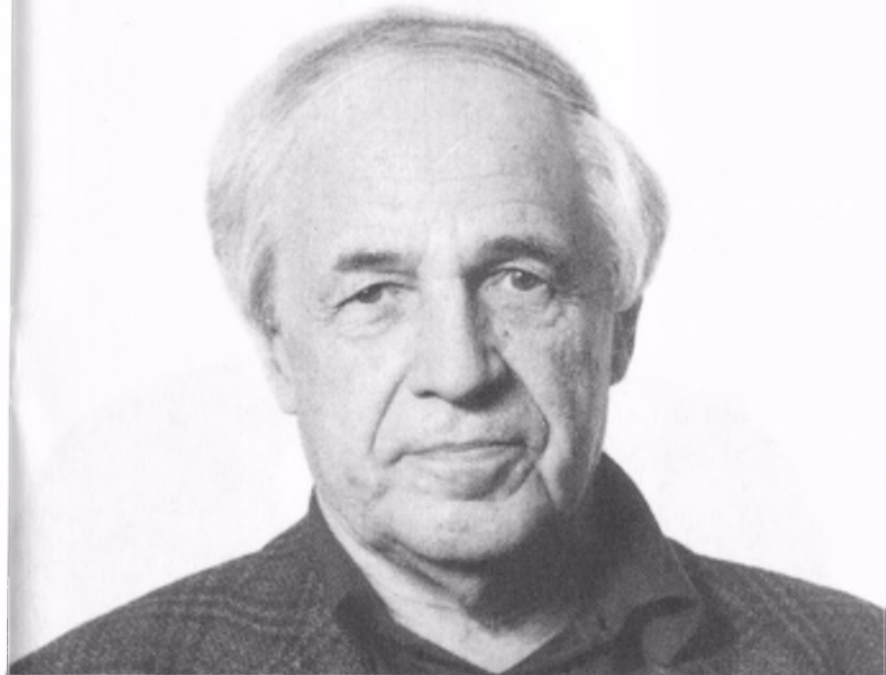
Dialogue de l'ombre double

- Sigle initial
- Strophe I
- Transition I à II
- Strophe II
- Transition II à III
- Strophe III
- Transition III à IV
- Strophe IV
- Transition IV à V
- Strophe V
- Transition V à VI
- Strophe VI
- Sigle final

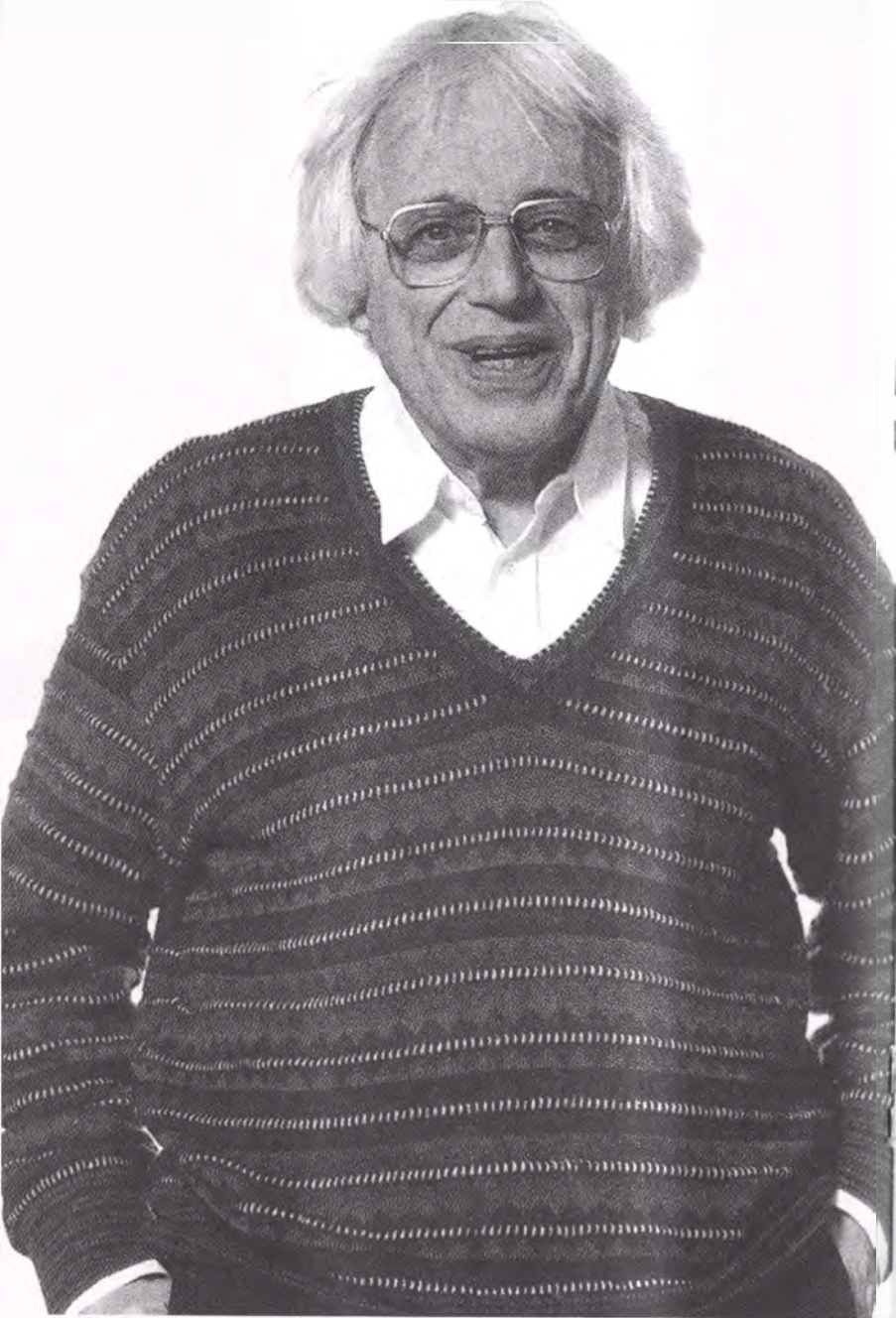
Dialogue de l'ombre double werd voor het eerst uitgevoerd ter gelegenheid van de zestigste verjaardag van Luciano Berio op 28 oktober 1985 in Firenze.

Inspiratiebron was een scène uit het theaterstuk *Le Soulier de Satin* van Paul Claudel. Die scène heeft als titel *L'ombre double* en beschrijft de schaduw van een man en van een vrouw die op een wand geprojecteerd worden en door Claudel als een op zichzelf staand personage worden behandeld. In *Dialogue de l'ombre double* heeft een soloklarinet (wij horen de versie voor fagot) een gesprek met de schaduw van zichzelf. Die schaduw is vooraf op band opgenomen en komt via zes luidsprekers in de zaal.

Formeel bestaat het werk uit een begindeel (sigle initial), zes strofen die door vijf transitions verbonden zijn en uit een slot (sigle final). De zes strofen worden live gespeeld, de andere delen komen over de luidsprekers. De livedelen alterneren dus met de vooraf opgenomen stukken.

De spatialisering van de muziek heeft zeer zeker ook een theatrale, haast dramatische dimensie. Pierre Boulez verduidelijkt: "De klarinetist staat alleen op de scène, in de schijnwerper, hij speelt zonder versterking. Soms wordt de klank van de klarinet middels een piano achter de scène gereflecteerd; dan heb ik een luidspreker nodig om de voortzetting van de reële toon over te dragen. De schaduw van de klarinet begint in het donker en krijgt langzaam aan meer en meer gewicht: we horen niet de solist maar een opname. In het duister van de zaal is het moeilijk om geluidsbronnen precies te lokaliseren. Om deze akoestische desoriëntatie nog te beklemtonen laat ik de klank tussen de verscheidene luidsprekers bewegen, soms samenhangend, soms gefragmenteerd. De afwisseling tussen passages met de reële, statische klarinet en deze met haar mobiel en onzichtbaar dubbel is het bepalende principe van het werk".

György Ligeti (1923)

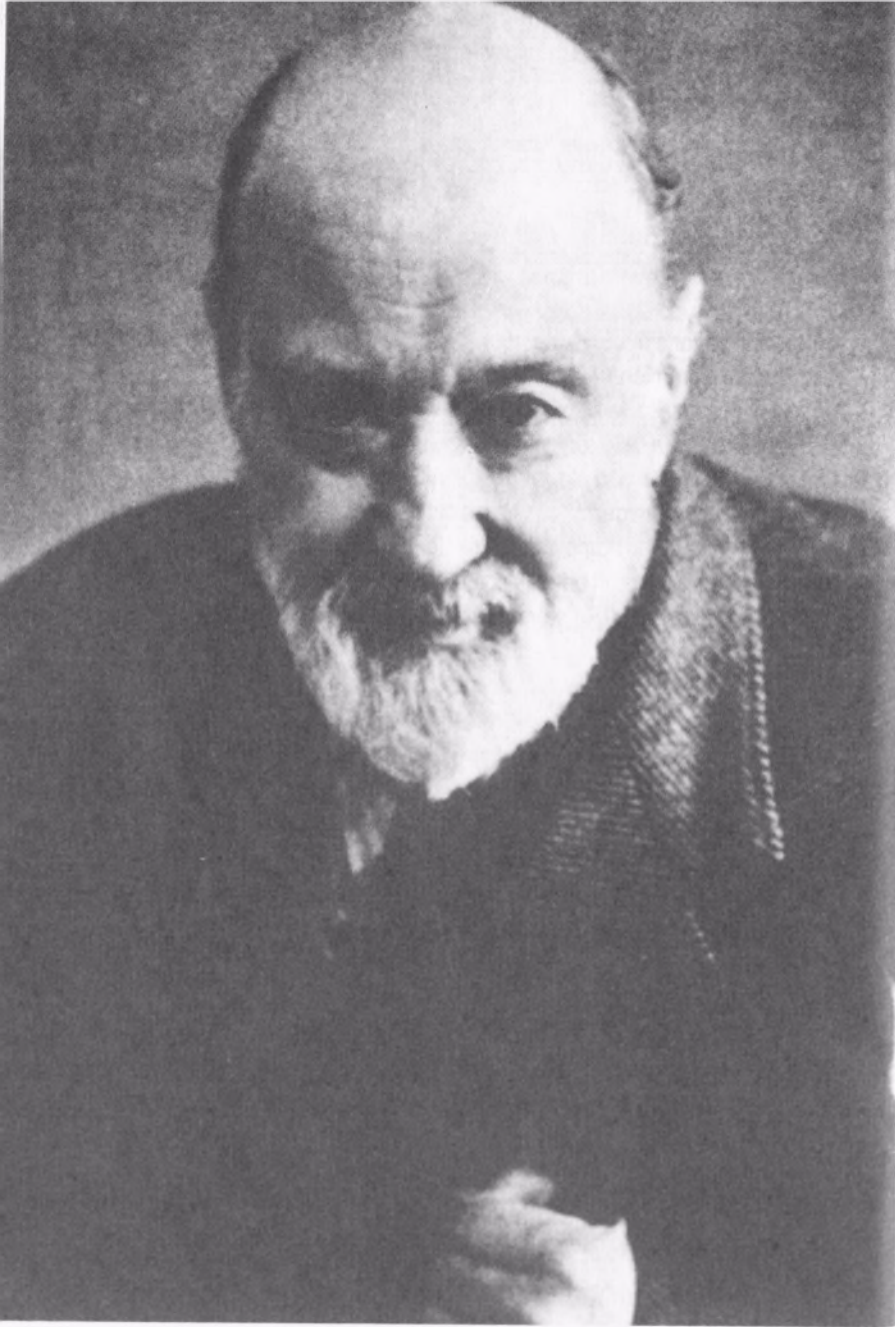
Ramifications

Ramifications in de versie voor strijkorkest ging op 23 april 1969 in Berlijn in première.

Een afgeslankte versie voor slechts twaalf strijkers (zeven violen, twee altviolen, twee cello's en een contrabas) weerklonk voor het eerst een half jaar later, op 10 oktober 1969 in Saarbrücken.

"Compositorisch gezien zijn Ramifications een verdere ontwikkeling in mijn gebruik van complexe muzikale vormen. De titel Ramifications (Vertakkingen) heeft betrekking op de polyfone techniek van de stemvoering: afzonderlijke stemmen die in een klauwen samengehouden worden divergeren meer en meer totdat het stemklauwen volledig oplost. De globale vorm wordt bepaald door de afwisseling van vertakking en vereniging van de stemmen en door de hierbij ontstane breuken en verdichtingen in het muzikale materiaal. Daarenboven zijn er in dit werk nieuwe aspecten van een microtonale harmonie. In concreto moet hiervoor de helft van de strijkers om een kwarttoon hoger gestemd worden. Door onvermijdelijke verschillen in intonatie ontstaan fluctuaties in toonhoogte, waarbij slechts in enkele, dichte passages zo iets als clusters van kwarttonen opduiken. Het resultaat is een nieuwe soort van 'onzekere' harmonie, bijna alsof de harmonie 'bedorven' is: ze heeft een sterke smaak; verrotting doet zijn intrede in de muziek".

György Ligeti

Charles Ives (1874-1954)

The Unanswered Question (A cosmic Landscape)

The Unanswered Question ontstond net als het beroemde Central Park in the Dark in 1906.

Net als bij Central Park was het onbegrip bij pers en publiek tijdens de première in New York in 1941 totaal. Thans behoort het tot het klassieke repertoire, al heeft het nog niets van zijn eigenaardigheid verloren.

The Unanswered Question is een soort van muzikale contemplatie over de onmogelijke vraag naar het bestaan. Drie lagen instrumenten (strijkers, fluiten, trompet) cirkelen onafhankelijk van elkaar, elk met eigen snelheid en eigen thema rond de metafysische vraag. Op de achtergrond van de strijkers (volgens Ives "het zwijgen van de druïden die weten maar niets horen") verheft zich een solotrompet en stelt herhaaldelijk "de eeuwige vraag naar het bestaan". De fluiten proberen dissonant een "onzichtbaar antwoord" te formuleren. Zes keer blijft de vraag zonder antwoord. Na de zevende keer zwijgen de fluiten en eindigen de strijkers in een kosmische stilte.

Oswald Sallaberger

Dirigent Oswald Sallaberger studeerde viool en orkestdirectie aan het Mozarteum van Salzburg. Onder zijn leraars waren meesters als Sandor Vagh, Leonard Bernstein, Pierre Boulez, Michael Gielen en Claudio Abbado. Op twintigjarige leeftijd deed hij zijn eerste grote tournee als dirigent doorheen de Verenigde Staten. Daarna werkte hij als assistent aan de opera's van Nice, Frankfurt en Berlijn. Sinds 1994 wordt hij regelmatig uitgenodigd door onder meer het Orchestre National de France, Orchestre Philharmonique de France, het Ensemble InterContemporain, Ensemble Modern en verscheidene radio-orkesten. Hij specialiseert zich vooral op klassieke muziek in combinatie met hedendaagse muziek. Sinds 1998 is hij muzikaal directeur van het Orchestre Léonard De Vinci van de opera van Rouen.

Orchestre Léonard De Vinci

Het orkest Léonard De Vinci werd opgericht in 1998, bij de heropening van Théâtre des Arts. Het heeft de dubbele functie om de lyrische en muzikale producties van de Opera van Rouen te verzorgen en om op tournee te gaan. De vaste muzikanten werden streng geselecteerd onder leiding van de muzikale directeur, de dirigent Oswald Sallaberger. Momenteel bestaat de vaste kern uit achttien muzikanten. In de loop van de komende maanden zal dit evolueren naar vijftig vaste uitvoerders. Daarnaast wordt het orkest verrijkt door een familie muzikanten die deelnemen aan de talrijke producties en zich volledig engageren voor het project Léonard de Vinci. Deze bijkomende muzikanten, die regelmatig uitgenodigd worden, hebben een goede kennis van de stijl, het ritme en de werkmethodes van de Maestro, waardoor het orkest ambitieuze symfonische programma's kan opzetten. Deze variabele geometrie laat de programmering van stijlistisch zeer uiteenlopende werken toe. Zo werd gedurende het afgelopen seizoen werk uitgevoerd van componisten als Henry Purcell, György Kurtag, Ludwig van Beethoven, Dmitri Sjostakovitsj, Jules Massenet of Arnold Schönberg ... Daarnaast nemen Oswald Sallaberger en zijn orkest ook het uitvoeren van de hedendaagse muziek ter harte. Het seizoen 1999-2000 wordt ingezet met een serie prestigieuze concerten met het festival Octobre en Normandie. Op het eind van het seizoen is een eerste Europese tournee gepland.

deSingelwww.desingel.be**1999****2000****hoofdingang en bespreekbureau**

Desguinlei 25 . 2018 Antwerpen

tel. 03/248 28 28 . fax 03/248 28 00 . tickets on line: www.desingel.be
tickets@desingel.be . openingsuren ma-vr 10-19 uur . za 16-19 uur**administratie**

Jan Van Rijswijklaan 155 . 2018 Antwerpen

tel. 03/244.19.20 . fax 03/244.19.59 . info@desingel.be**De Standaard**
Informatie op uw niveau**Knack**
wekend**RADIO 1****6**
Nationale Lezing**Gemeentekrediet**
GROEP O&A**AGFA**

deSingel wordt betoelaagd door de Vlaamse Gemeenschap en geniet de steun van de Provincie en de Stad Antwerpen.